

Zitting 1983–1984

16 787

Wijziging van de inkomstenbelasting en de loonbelasting voor in de privésfeer ontvangen en betaalde termijnen van lijfrenten en andere periodieke uitkeringen en verstrekkingen

Nr. 12

TWEEDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 29 september 1983

I

In **artikel I** worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In het in onderdeel A.2 opgenomen **artikel 25**, zesde lid, letter a, wordt «zijn overeengekomen ter zake van verrekening van pensioenrechten» vervangen door: zijn overeengekomen ter zake van het recht op verrekening van pensioenrechten.

2. Onderdeel C wordt vervangen door:

C.1. In **artikel 30**, aanhef, wordt «de niet als winst uit onderneming, als inkomsten uit arbeid of als inkomsten uit vermogen aan te merken periodieke uitkeringen» vervangen door: de niet als winst uit onderneming of als inkomsten uit arbeid aan te merken periodieke uitkeringen.

C.2. Na letter b wordt, onder wijziging van de letteraanduiding c in d, ingevoegd:

c. anderszins in rechte vorderbaar zijn – niet zijnde de als inkomsten uit vermogen te beschouwen periodieke uitkeringen en verstrekkingen die de tegenwaarde voor een prestatie vormen – tenzij de genierter bloed- of aanverwant in de rechte linie of in de tweede graad van de zijlinie dan wel pleegkind is van de schuldenaar of behoort tot het huishouden van de schuldenaar;.

3. Onder wijziging van de letteraanduidingen van de onderdelen D en E in onderscheidenlijk F.1 en I wordt na onderdeel C ingevoegd:

D. Aan **artikel 31** wordt na het zesde lid toegevoegd:

7. Tot de inkomsten in de vorm van bepaalde periodieke uitkeringen en verstrekkingen behoort mede hetgeen wordt genoten ter zake van het recht op verrekening van pensioenrechten bij boedelscheiding in het kader van echtscheiding of scheiding van tafel en bed.

E. In **artikel 32**, eerste lid, wordt «artikel 31, eerste tot en met vijfde lid,» vervangen door: artikel 31, eerste tot en met vijfde lid en zevende lid,.

4. Van het in het in onderdeel F.1 gewijzigde onderdeel D opgenomen **artikel 45**, eerste lid, letters b, c, d en e, wordt letter d vervangen door:

d. periodieke uitkeringen en verstrekkingen als zijn bedoeld in artikel 30, letter c, die berusten op een wettelijke verplichting tot vergoeding van schade door het derven van levensonderhoud dan wel op een dringende morele verplichting tot voorziening in het levensonderhoud;

5. Na het in onderdeel F.1 gewijzigde onderdeel D wordt opgenomen:

F.2. In het eerste lid wordt de in letter i gewijzigde letter f vervangen door:

i. afkoopsommen – niet zijnde stamrechten – ter zake van de verplichting tot het doen van periodieke uitkeringen en verstrekkingen als zijn bedoeld in artikel 30, letter b, welke toekomen aan de gewezen echtgenoot, alsmede hetgeen anders dan in de vorm van een stamrecht wordt voldaan ter zake van de verplichting tot verrekening van pensioenrechten als is bedoeld in artikel 31, zevende lid;

G.1. In **artikel 47** wordt het eerste lid vervangen door:

1. Aftrekbare giften zijn:

a. door de belastingplichtige gedane giften in de vorm van termijnen van lijfrenten aan instellingen als zijn bedoeld in letter b en aan niet als zulke instellingen aan te merken, binnen het Rijk gevestigde, niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen dan wel daarvan vrijgestelde verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid welke ten minste 25 leden tellen;

b. door de belastingplichtige gedane en met schriftelijke bescheiden gestaafde overige giften aan binnen het Rijk gevestigde kerkelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke en het algemeen nut beogende instellingen;

een en ander met uitzondering van giften in de vorm van termijnen van huren, pachten en renten van schuldvorderingen indien en voor zover deze termijnen rijpen na het tijdstip van schenking.

G.2. Na het eerste lid wordt, onder vernummering van het tweede, het derde en het vierde lid in derde, vierde en vijfde lid, ingevoegd:

2. Voor de toepassing van het eerste lid, letter a, worden alleen in aanmerking genomen termijnen van lijfrenten welke berusten op een bij notariële akte van schenking aangegane verplichting om de termijnen gedurende vijf of meer jaren ten minste jaarlijks uit te keren.

G.3. In het tot derde lid vernummerde tweede lid wordt «De in het eerste lid bedoelde giften» vervangen door: De in het eerste lid, letter b, bedoelde giften.

H. In **artikel 57**, eerste lid, letter e, wordt «artikel 31, eerste tot en met vijfde lid,» vervangen door: artikel 31, eerste tot en met vijfde lid en zevende lid,.

6. In het in onderdeel I gewijzigde onderdeel E wordt in het daarin opgenomen **artikel 81a**, eerste lid, «Voor de toepassing van artikel 47, eerste lid, worden mede als aftrekbare giften in aanmerking genomen termijnen van lijfrenten» vervangen door: Voor de toepassing van artikel 47, eerste lid, letter b, worden steeds als aftrekbare giften in aanmerking genomen de niet onder artikel 47, eerste lid, letter a, vallende termijnen van lijfrenten.

Tevens vervalt in dat lid de zinsnede «ingeval zij niet toekomen aan binnen het Rijk gevestigde kerkelijke, charitatieve, culturele en het algemeen nut beogende instellingen».

Voorts wordt in het tweede lid «artikel 47, tweede lid,» en «artikel 47, eerste lid» vervangen door onderscheidenlijk artikel 47, derde lid, en artikel 47, eerste lid, letter b.

II

In **artikel II** worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. Het in onderdeel A.1 opgenomen **artikel 16**, eerste lid, letter a, 4°, wordt vervangen door:

4°. termijnen van lijfrenten en andere in rechte vorderbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen die berusten op een wettelijke verplichting tot vergoeding van schade door het derven van levensonderhoud dan wel op een dringende morele verplichting tot voorziening in het levensonderhoud van niet tot het huishouden van de werknemer behorende personen, andere dan bloed- of aanverwanten in de rechte linie of in de tweede graad van de zijlinie of pleegkinderen;.

2. Na onderdeel A.1 wordt, onder wijziging van de aanduiding van de onderdelen A.2, A.3, A.4 en A.5 in onderscheidenlijk A.3, A.4, A.5 en A.6, ingevoegd:

A.2. In het eerste lid, letter a, wordt het in 9° vernummerde 6° vervangen door:

9°. afkoopsommen – niet zijnde stamrechten – ter zake van de verplichting tot het doen van onder 3° bedoelde periodieke uitkeringen en verstrekkingen welke toekomen aan de gewezen echtgenoot, alsmede hetgeen anders dan in de vorm van een stamrecht wordt voldaan ter zake van de verplichting tot verrekening van pensioenrechten als is bedoeld in het vijfde lid, letter a;.

3. In het als onderdeel A.6 aangeduide onderdeel A.5 wordt in het daarin opgenomen vijfde lid, letter a, «zijn overeengekomen ter zake van verrekening van pensioenrechten» vervangen door: zijn overeengekomen ter zake van het recht op verrekening van pensioenrechten.

4. Na het in onderdeel A.6 gewijzigde onderdeel A.5 wordt, onder wijziging van de letteraanduiding van onderdeel B in C, ingevoegd:

B.1. In **artikel 19** wordt het eerste lid vervangen door:

1. Aftrekbare giften zijn:

- a. door de werknemer gedane giften in de vorm van termijnen van lijfrenten aan instellingen als zijn bedoeld in letter b en aan niet als zulke instellingen aan te merken, binnen het Rijk gevestigde, niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen dan wel daarvan vrijgestelde verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid welke ten minste 25 leden tellen;
- b. door de werknemer gedane en met schriftelijke bescheiden gestaafde overige giften aan binnen het Rijk gevestigde kerkelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke en het algemeen nut beogende instellingen; een en ander met uitzondering van giften in de vorm van termijnen van huren, pachten en renten van schuldvorderingen indien en voor zover deze termijnen rijpen na het tijdstip van schenking.

B.2. Na het eerste lid wordt, onder vernummering van het tweede en het derde lid in derde en vierde lid, ingevoegd:

2. Voor de toepassing van het eerste lid, letter a, worden alleen in aanmerking genomen termijnen van lijfrenten welke berusten op een bij notariële akte van schenking aangegane verplichting om de termijnen gedurende vijf of meer jaren ten minste jaarlijks uit te keren.

B.3. In het tot derde lid vernummerde tweede lid wordt «De in het eerste lid bedoelde giften» vervangen door: De in het eerste lid, letter b, bedoelde giften.

5. In het in onderdeel C gewijzigde onderdeel B wordt in het daarin opgenomen **artikel 36a**, eerste lid, «Voor de toepassing van artikel 19, eerste lid, worden mede als aftrekbare giften in aanmerking genomen termijnen van lijfrenten» vervangen door: Van de toepassing van artikel 19, eerste lid, letter b, worden steeds als aftrekbare giften in aanmerking genomen de niet onder artikel 19, eerste lid, letter a, vallende termijnen van lijfrenten.

Tevens vervalt in dat lid de zinsnede «ingeval zij niet toekomen aan binnen het Rijk gevestigde kerkelijke, charitatieve, culturele en het algemeen nut beogende instellingen».

Voorts wordt in het tweede lid «artikel 19, tweede lid,» en «artikel 19, eerste lid» vervangen door onderscheidenlijk artikel 19, derde lid, en artikel 19, eerste lid, letter b.

III

In *artikel III* wordt in het eerste en het tweede lid «1 januari 1983» vervangen door: 1 januari 1984.

Toelichting

Onderdeel I, eerste lid (artikel 25, zesde lid, letter a, nieuw IB'64)

De in het voorgestelde artikel 25, zesde lid, letter a, aangebrachte wijziging is van redactionele aard. Zij brengt duidelijker dan de aanvankelijk voorgestelde tekst tot uitdrukking, dat periodieke uitkeringen en verstrekkingen die zijn overeengekomen ter zake van het recht op verrekening van pensioenrechten bij boedelscheiding in het kader van echtscheiding of scheiding van tafel en bed, niet rechtstreeks voortvloeien uit het recht op verrekening van de desbetreffende pensioenrechten, doch voortvloeien uit een ter zake van dat recht op verrekening bedongen recht op periodieke uitkeringen (stamrecht).

Onderdeel I, tweede lid (artikel 30 IB'64)

Zoals is aangegeven op bladzijde 11 van de memorie van antwoord is in het kader van de regimewijziging voor ontvangen periodieke uitkeringen waartegenover een prestatie is geleverd ter wille van de duidelijkheid gekozen voor een herschikking van belastbare periodieke uitkeringen. Deze houdt in, zoals aldaar is vermeld, de belastbaarheid van periodieke uitkeringen die de tegenwaarde voor een prestatie vormen te regelen in artikel 25 en de belastbaarheid van alle andere periodieke uitkeringen in artikel 30. In het schema, voorkomende op bladzijde 13 van die memorie, is dit ook tot uitdrukking gebracht. In verband daarmee zijn bij nota van wijziging, stuknummer 7, wijzigingen voorgesteld in de artikelen 25, 26 en 30. Daarbij zijn de periodieke uitkeringen en verstrekkingen die thans in de belastingheffing worden betrokken als inkomsten uit vermogen, behoudens die welke de tegenwaarde voor een prestatie vormen (artikel 5, eerste lid, letter g), overgeheveld naar het voorgestelde artikel 30, letter c, nieuw. Evenwel vormt de beperking van de reikwijdte van artikel 25, eerste lid, letter g, tot periodieke uitkeringen en verstrekkingen die de tegenwaarde voor een prestatie vormen geen belemmering om de overige tot dusverre als inkomsten uit vermogen belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen als zodanig te blijven belasten en wel op de voet van artikel 24. Om dit te voorkomen is het nodig ook de aanhef van artikel 30 – welke inhoudt dat de als inkomsten uit vermogen aan te merken periodieke uitkeringen en

verstrekkingen niet onder de werking van dat artikel vallen – aan te passen aan de nieuwe wetssystematiek. Deze aanpassing is ten onrechte achterwege gelaten bij de nota van wijziging (stuk nr. 7). De thans voorgestelde wijziging van artikel 30, aanhef, herstelt dit verzuim. Ingevolge het aldus gewijzigde artikel 30 komen alle niet als winst uit onderneming of als inkomsten uit arbeid aan te merken periodieke uitkeringen en verstrekkingen voor de bepaling van het onzuivere inkomen op als in artikel 30 bedoelde inkomsten in de vorm van bepaalde periodieke uitkeringen en verstrekkingen. Daarvan wordt, ingevolge de thans voorgestelde wijziging in artikel 30, letter c, nieuw, uitgezonderd de periodieke uitkeringen en verstrekkingen die de tegenwaarde voor een prestatie vormen. Deze zijn, krachtens de uitdrukkelijke bepaling van voornoemd artikel 25, eerste lid, letter g, belastbaar als inkomsten uit vermogen.

De tweede thans aangebrachte wijziging in het voorgestelde artikel 30, letter c, nieuw, houdt in dat de kring van personen bij wie de ontvangst van de in letter c bedoelde in rechte vorderbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen niet tot belastingheffing leidt – de eigen en aangehuwde kinderen van de schuldenaar van de uitkeringen, alsmede diens andere bloed- of aanverwanten in de rechte linie of in de tweede graad van de zijlinie – overeenkomstig de bedoeling van het wetsontwerp wordt uitgebreid tot pleegkinderen en personen die behoren tot het huishouden van de schuldenaar.

Onderdeel I, derde lid (artikelen 31 en 32 IB'64)

De toevoeging van een zevende lid aan artikel 31 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 strekt ertoe de belastingheffing zeker te stellen over hetgeen wordt ontvangen in rechtstreeks verband met het recht op verrekening van pensioenrechten in het kader van boedelscheiding na echtscheiding of scheiding van tafel en bed, zoals een som ineens of een andere vermogenswaarde (bij voorbeeld onroerend goed, effecten e.d.). Tot hetgeen in dat kader kan worden ontvangen behoort ook een overgenomen recht (stamrecht) op periodieke uitkeringen. Om evenwel bij degene aan wie zo'n stamrecht wordt toegekend dubbele belasting te voorkomen (heffing over het stamrecht op grond van artikel 31, zevende lid, en heffing over de uit dat stamrecht voortvloeiende uitkeringen ingevolge artikel 30, letter b, in verbinding met artikel 25, zesde lid, letter a) is de in artikel 32, eerste lid, opgenomen bepaling, ingevolge welke belastingheffing achterwege blijft bij ontvangst van de aldaar bedoelde stamrechten, door opneming van een verwijzing naar artikel 31, zevende lid, uitgebreid tot de ontvangst van een recht op periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van het recht op een verrekening van pensioenrechten als hiervoren aangegeven.

Onderdeel I, vierde lid (artikel 45, eerste lid, letter d, nieuw, IB'64)

Dit onderdeel bevat enkele wijzigingen van de voorgestelde tekst van artikel 45, eerste lid, letter d, nieuw, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals deze tekst luidt in het gewijzigd ontwerp van wet.

Allereerst zijn in die tekst enige vereenvoudigingen aangebracht die mede mogelijk zijn geworden door de hiervoren vermelde, als tweede aangeduide wijziging in artikel 30, letter c, nieuw. Zo zijn de woorden «verstrekt krachtens een overeenkomst» in de zinsnede «periodieke uitkeringen en verstrekkingen als zijn bedoeld in artikel 30, letter c, die worden verstrekt krachtens een overeenkomst welke berust op een dringende morele verplichting tot voorziening in het levensonderhoud» thans vervallen. De verwijzing in deze zinsnede naar artikel 30, letter c, brengt namelijk al mee dat de desbetreffende periodieke uitkeringen en verstrekkingen in rechte vorderbaar moeten zijn, zodat die woorden overbodig zijn.

Daarnaast is thans vervallen de zinsnede aan het slot van de voorgestelde bepaling «van andere natuurlijke personen dan eigen en aangehuwde kinderen en pleegkinderen en andere bloed- of aanverwanten in de rechte linie of in de tweede graad van de zijlinie, mits deze personen niet behoren tot het huishouden van de belastingplichtige». Ook hier bewerkstelligt de verwijzing naar (het nader gewijzigde) artikel 30, letter c, dat de op een dringende morele verplichting tot voorziening in het levensonderhoud berustende uitkeringen aan de genoemde verwanten, pleegkinderen of personen die behoren tot het huishouden van de belastingplichtige, niet aftrekbaar zijn als persoonlijke verplichting.

In de tweede plaats is het voorgestelde artikel gewijzigd door daaraan een zinsnede toe te voegen met betrekking tot periodieke uitkeringen en verstrekkingen die worden betaald uit hoofde van een wettelijke verplichting tot vergoeding van schade door het derven van levensonderhoud. Het gaat in dezen om periodieke uitkeringen en verstrekkingen die voortvloeien uit de artikelen 1406 en 1407 van het Burgerlijk Wetboek en uit daarmee vergelijkbare wettelijke bepalingen. Op grond van de twee genoemde artikelen is hij die een onrechtmatige daad pleegt welke de vermindering of verwonding dan wel de dood van een ander tot gevolg heeft, verplicht onder meer de schade te vergoeden welke bestaat uit onderscheidenlijk het derven van inkomsten door de «gekwetste» en het derven van levensonderhoud door de nabestaanden van de gedode. Ten aanzien van dit soort schaden staat voorop, dat deze in beginsel worden vergoed door middel van periodieke uitkeringen en verstrekkingen ten belope van de te derven inkomsten of het te derven levensonderhoud. Dergelijke periodieke uitkeringen en verstrekkingen, welke bij de ontvanger daarvan belastbaar zijn ingevolge het bepaalde in artikel 30, letter c, nieuw, zijn door de voorgestelde wijziging van artikel 45, eerste lid, letter d, aftrekbaar bij de betaler ervan. De in die bepaling opgenomen zinsnede «vergoeding van schade door het derven van levensonderhoud» is ontleend aan artikel 6.1.9.12 van het Nieuw Burgerlijk Wetboek. Anders dan in die bepaling is echter de strekking van die zinsnede in het voorgestelde artikel 45, eerste lid, letter d, niet beperkt tot de situatie waarin de uitkeringen tot levensonderhoud worden verricht aan de nabestaanden voor wie degene tegen wie de onrechtmatige daad is gepleegd onderhoudsplichtig was maar zij omvat mede situaties waarin de uitkeringen worden verricht aan een in leven zijnde gelaedeerde die als gevolg van de onrechtmatige daad minder dan daarvoor het geval was in staat is door verwerving van arbeidsinkomsten te voorzien in het levensonderhoud (opmerking: in het Nieuw Burgerlijk Wetboek vloeit de verplichting tot vergoeding van laatstgenoemde schade voort uit de algemene regels betreffende onrechtmatige daad).

Het in artikel 45, eerste lid, letter d, opgenomen begrip «levensonderhoud» heeft een ruime betekenis. Evenals dit het geval is voor het gelijkkluidende begrip in de sfeer van de buitengewone lasten – artikel 46, eerste lid, letter a, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 – gaat het hierbij om kosten die de gerechtigde tot de uitkeringen in staat stellen tot het voeren van een redelijk bestaan overeenkomstig zijn plaats in de samenleving.

Voor alle duidelijkheid zij nog vermeld, dat deze in artikel 45, eerste lid, letter d, opgenomen regeling niet geldt voor periodieke uitkeringen en verstrekkingen die worden gedaan ter vergoeding van door onrechtmatige daad veroorzaakte vermogensschade ten aanzien waarvan voorop staat, dat die in beginsel wordt voldaan door betaling van een som ineens. Voor dergelijke periodieke uitkeringen en verstrekkingen geldt het regime voor periodieke uitkeringen die de tegenwaarde voor een prestatie vormen. De «prestatie» bestaat in deze situatie namelijk in het door de ontvanger van de periodieke uitkeringen teniet doen van zijn vordering uit hoofde van de jegens hem gepleegde onrechtmatige daad.

Onderdeel I, vijfde lid (artikel 45, eerste lid, letter i, IB'64)

Het huidige artikel 45, eerste lid, letter f (letter i in het gewijzigd ontwerp van wet), bepaalt, dat afkoopsommen ter zake van de verplichting tot

voorziening in het levensonderhoud van de gewezen echtgenoot aftrekbaar zijn als persoonlijke verplichting. De thans voorgestelde wijziging van die bepaling heeft ten doel uitdrukkelijk in de wet vast te leggen de bij de beantwoording van een vraag over artikel I, onderdeel A.2, van het gewijzigde ontwerp van wet in de nota naar aanleiding van het eindverslag uitgesproken bedoeling, dat de bepaling ook geldt voor afkoop van alimentatievervangende uitkeringen. Eveneens is, in overeenstemming met hetgeen reeds naar voren is gebracht in de memorie van antwoord (blz. 22 en 24), in die bepaling expliciet tot uitdrukking gebracht dat een som ineens in de vorm van een geldbedrag of een andere vermogenswaarde ter voldoening aan de verplichting tot verrekening van pensioenrechten bij boedelscheiding in het kader van echtscheiding of scheiding van tafel en bed aftrekbaar is als persoonlijke verplichting.

Ten aanzien van de afkoop van alimentatie en alimentatievervangende uitkeringen kan in de voorgestelde tekst worden volstaan met een verwijzing naar artikel 30, letter b. Tot de onder die bepaling vallende periodieke uitkeringen en verstrekkingen aan de gewezen echtgenoot vallen namelijk niet alleen de alimentatie-uitkeringen zelf (als rechtstreeks voortvloeiend uit het familierecht), maar ook de alimentatievervangende periodieke uitkeringen (via de gelijkstellingsbepaling van artikel 25, zesde lid, letter b).

Ten aanzien van de verrekening van de hiervoren bedoelde pensioenrechten in de vorm van een geldbedrag of een andere vermogenswaarde wordt in de tekst van artikel 45, eerste lid, letter i, niet gesproken van «afkoopsommen» maar van «hetgeen wordt voldaan». Dit is geschied omdat in dezen niet kan worden gesproken van een «afkoop» van de verplichting jegens de (gewezen) echtgenoot op de verrekening, maar van een nakoming van die verplichting.

Ten einde te voorkomen dat tweemaal aftrek als persoonlijke verplichting zou ontstaan in situaties waarin de afkoop of de verrekening plaatsvindt in de vorm van een stamrecht, bij voorbeeld eerst voor de waarde van het stamrecht en later voor de uitkeringen uit hoofde van het toegekende stamrecht, is de toekenning van een stamrecht van de aftrek uitgesloten.

Onderdeel I, vijfde lid (artikel 47, IB'64)

Dit onderdeel bevat de in hoofdstuk 2 van de nota naar aanleiding van het eindverslag reeds toegelichte wijziging met betrekking tot de volledige aftrekbaarheid als gift van geschonken termijnen van lijfrenten aan bepaalde instellingen en verenigingen. Ter aanvulling van het in die nota gestelde merk ik op deze plaats nog het volgende op.

De regeling van de voor volledige aftrek als gift in aanmerking komende termijnen van lijfrenten is opgenomen in artikel 47, eerste lid, letter a, en tweede lid, nieuw. Daarvan geeft het eerste lid, letter a, een opsomming van de instellingen en verenigingen waaraan voor volledige aftrek in aanmerking komende termijnen van lijfrenten kunnen worden geschonken en bevat het nieuwe tweede lid de vereisten waaraan met betrekking tot die termijnen van lijfrenten moet worden voldaan willen deze als aftrekbare gift ingevolge het eerste lid, letter a, in aanmerking komen.

De niet als kerkelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke en het algemeen nut beogende instellingen aan te merken verenigingen waaraan aftrekbare giften in de vorm van termijnen van lijfrenten kunnen worden geschonken dienen, zoals is vermeld in het eerste lid, letter a, binnen het Rijk te zijn gevestigd, niet aan de vennootschapsbelasting te zijn onderworpen of daarvan te zijn vrijgesteld en voorts een vereniging te zijn met volledige rechtsbevoegdheid. De zinsnede «niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen dan wel daarvan vrijgestelde verenigingen» is ontleend aan artikel 61a, vijfde lid, letter i, onder 3°, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964. De zinsnede bewerkstelligt, dat aan een vereniging uitgekeerde termijnen van lijfrenten op de voet van vorenbedoelde letter a alleen aftrekbaar zijn indien die vereniging geen of nagenoeg geen winst-oogmerk heeft. De term «volledige rechtsbevoegdheid» is ontleend aan

artikel 43, vijfde lid, juncto de artikelen 27 tot en met 30, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Volgens vorengenoemde bepalingen is een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid een rechtspersoon welke – in tegenstelling tot een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid – registergoederen kan verkrijgen en erfgenaam kan zijn. Van volledige rechtsbevoegdheid is sprake, indien een vereniging is opgericht bij notariële akte, dan wel – in het geval zij niet op zodanige wijze is opgericht – haar statuten zijn opgenomen in een notariële akte. Voorts dient zulk een vereniging te zijn ingeschreven in het (openbaar) verenigingsregister, gehouden door de Kamers van Koophandel en Fabrieken.

De huidige giftenregeling voor aan kerkelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke en het algemeen nut beogende instellingen gedane giften – waaronder in de opzet van het wetsontwerp ook vallen de aan deze instellingen geschonken termijnen van lijfrenten die niet voldoen aan de in artikel 47, tweede lid, nieuw, gestelde vereisten – is opgenomen in het voorgestelde eerste lid, letter b, van dit artikel. De omvang waarin deze giften aftrekbaar zijn, is ongewijzigd (tweede lid, thans derde lid). Duidelijkheidshalve zij hieraan nog toegevoegd, dat de onder het eerste lid, letter a, vallende termijnen van lijfrenten niet meetellen voor de in het derde lid, nieuw, opgenomen kwantitatieve beperkingen.

Ter voorkoming van mogelijk misverstand merk ik voorts nog op, dat ingevolge het tot vierde vernummerde, doch verder ongewijzigde derde lid van artikel 47, als giften uitsluitend worden aangemerkt bevoordelingen uit vrijgevigheid en niet-verplichte bijdragen, voor zover aan deze bevoordelingen en bijdragen geen op geld waardeerbare aanspraak wordt ontleend. Deze bepaling is ook van toepassing op de op grond van het eerste lid, letter a, van dat artikel integraal voor aftrek in aanmerking komende geschonken termijnen van lijfrenten. Voor aftrek als termijnen van lijfrente komen derhalve niet in aanmerking aan een vereniging geschonken lijfrentetermijnen die in wezen contributiebetaling zijn.

Onderdeel I, vijfde lid (artikel 57, eerste lid, letter e, IB'64)

De wijziging van artikel 57, eerste lid, letter e, heeft ten doel het bijzondere tarief in beginsel van toepassing te doen zijn op de in artikel 31, zevende lid, bedoelde inkomensbestanddelen – andere dan die in de vorm van een stamrecht – ter zake van het recht op verrekening van pensioenrechten bij boedelscheiding in het kader van echtscheiding of scheiding van tafel en bed.

Onderdeel I, zesde lid (artikel 81a, IB'64)

Het wetsontwerp bevat in het voorgestelde artikel 81a van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 een overgangsregeling voor termijnen van lijfrenten en andere periodieke uitkeringen en verstrekkingen die worden verstrekt krachtens een op 27 februari 1981 bestaande notariële akte van schenking. Door de thans in onderdeel I, vijfde lid, voorgestelde wijziging van de in artikel 47 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 opgenomen giftenregeling is die overgangsregeling overbodig geworden voor die geschonken termijnen van lijfrenten die onder het eerste lid, letter a, van dat artikel vallen. In verband hiermee is de overgangsregeling gewijzigd in die zin, dat zij thans uitsluitend ziet op termijnen van lijfrenten die niet onder artikel 47, eerste lid, letter a, vallen en andere periodieke uitkeringen en verstrekkingen uit vrijgevigheid.

Onderdeel II (wijzigingen loonbelasting)

Dit onderdeel bevat de vanwege de samenhang van de loonbelasting en de inkomstenbelasting noodzakelijke aanpassingen van de op de loonbelasting betrekking hebbende bepalingen in het wetsontwerp.

Onderdeel III (ingangsdatum)

De wijziging van artikel III van het gewijzigd ontwerp van wet behelst de verschuiving van de ingangsdatum van de wet van 1 januari 1983 naar 1 januari 1984.

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning